

Protokoll

Tid: Kl 14:30-16:30

Plats: Zoom och J2519

Närvarande ledamöter:

Tobias Richards, prorektor (ordf.)

Jonas Gilbert, bibliotekschef

Katharina Nordling, bitr. bibliotekschef (sekr.)

Razieh Hashemi Sanatgar, Akademin för textil, teknik och ekonomi

Bengt Kjellgren, Akademin för textil, teknik och ekonomi

Petra Pauli, Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT

Veronica Trépagny, Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT

Eva-Lotta Andersson Lidén, Akademin för polisiärt arbete

Folke Ytterberg, studentrepresentant

Frånvarande ledamöter:

Kamran Rousta, förvaltningschef

Nadja Farkhondeh Kish, studentrepresentant

Hanna Gadd, extern ledamot (Högskolan Väst)

1. Mötets öppnande

Mötet öppnas av ordföranden.

2. Utseende av justeringsperson

Veronica Trépagny utses att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

3. Föredragningslista

Föredragningslistan godkännes.

4. Föregående protokoll

Lägges till handlingarna.

5. Vakanser i gruppen

1 Studeranderepresentant – doktorand

1 representant från Akademin för Akademin för vård, arbetsliv och välfärd.

Rådet avser återkomma till frågan om vakanser i gruppen under nästa möte.

6. Aktuellt i verksamheten

Jonas föredrog punkten och informerade om olika aktuella frågor som är på gång inom bibliotekets och EduTechs verksamhetsområden.

- En kort genomgång av både avslutade och pågående tjänstledigheter på biblioteket.

Dessutom kort om den vakans som finns gällande en av IKT-pedagogstjänsterna. Här finns fortsatt förhoppning om att kunna ersätta. Totalt finns det 200 % IKT-pedagoger anställda på biblioteket idag, dock är 75 % av dessa riktad mot polisutbildningen (som också står för kostnaden för detta).

- Rapport från bibliotekets upptaktsdag då Julia Pennlert presenterade det nyinrättade Centrum för läsforskning och läsfrämjande (CLL). Biblioteket har inlett diskussioner med Pennlert angående möjliga samarbeten med CLL.
- Frågan om namnbyte på verksamheten för Språkpedagogiskt stöd togs upp på föregående möte, nu är namnbytet beslutat. Nytt namn på verksamheten är alltså Akademisk språkutveckling. Det är dock enbart namnet som är utbytt, innehållet i verksamheten är detsamma som tidigare.
- Ombyggnationen av Sandgärdet har inletts. Tanken är att fortsätta med verksamheten som vanligt under hela byggperioden. Avspärningarna runt huvudentrén till Sandgärdet har varit uppe i tre dagar nu, men ingen större förändring i besöksantal har noterats.

En del av det som byggt är ett Servicecenter. Planen är att bibliotekets informationspunkt inte ska involveras i Servicecentret. Däremot kommer ett Servicecenter på så nära håll påverka bibliotekets informationspunkt på olika sätt, detta är något som kommer adresseras framöver, när det finns en tydligare bild av hur Servicecentret ska fungera. Det kan bland annat handla om det faktum att biblioteket kommer ha mer generösa öppettider än Servicecentret, hur kommer det påverka frågorna som kommer till Informationspunkten.

Det poängteras av rådet att det faktum att biblioteket är bemannat och öppet även kvällar och helger har ett positivt signalvärde.

- Jonas sammanfattade historiken runt det projekt som Sunet driver gällande nationellt samarbete kring bibliotekssystem. Högskolans bibliotek har ett långt samarbete runt bibliotekssystem med sig, men då i en mindre konstellation (konsortium med Linnéuniversitetet och Örebro Universitet). Under hösten/vintern kommer frågan om ett eventuellt deltagande för Borås sida att diskuteras mer ingående. Intentionen är att kroka arm med Linnéuniversitetet och nyttja vår tidigare erfarenhet av att arbeta tillsammans (Örebro universitet har redan bestämt sig för att gå annan väg).
- Bibsams handlingsplan börjar aktualiseras när förhandlingarna för avtal för 2027 nu är i gång. På en övergripande nivå handlar det om att se över de transformativa avtal som lärosätena idag har med förlagen. Idén är att man ska gå ifrån de transformativa avtalen och i stället enbart sluta avtal med förlag gällande helt öppna tidskrifter.

Fråga: Hur stor inverkan tror vi att det kommer få? Ska man bara kunna publicera sig i öppna tidskrifter?

Det något otydliga svaret på den frågan är att vi inte vet i dag. Det handlar om att ha dialog med förlagen. Vi vill ju göra om deras affärsmodeller egentligen, och vi är ute på oprövad mark. Men förhoppningen är att få förlagen att gå med på att förändra sina modeller.

Fråga: När kan detta komma?

Det avtal som förhandlas nu är avtalet med Wiley. Det avtalet löper ut vid årsskiftet och förhandlingar är i full gång. Sedan kommer ytterligare avtal förhandlas inför kommande år, beroende på när avtalen går ut.

Jonas rekommenderar att vi har is i magen, och så får vi ta frågan när vi ser vad resultatet faktiskt blir. Det är också viktigt att komma ihåg att Bibsam är ett konsortium som alla lärosäten (och ytterligare några forskningsmyndigheter) i Sverige ingår i. Så det här är inte en fråga som är specifik för HB.

- I SUHF:s expertgrupp för biblioteken håller mandaten för deltagarna på att löpa ut. Vid årsskiftet kan det bli byte av deltagare. Jonas är idag verkställande ledamot i gruppen som har Högskolan i Jönköpings rektor Måns Svensson som ordförande. För tillfället jobbar man med att ta fram en plan för kommande verksamhetsperiod. En fråga som lyfts under innevarande period, och som kommer leva vidare även under nästa period är bibliotekens resiliens (exempelvis hur skulle vi lösa informationsförsörjning vid händelse av en stor kris).

Veronica lyfte här fram att BHS har ett samarbete med Ukraina och ukrainska bibliotek. Här finns stora erfarenheter av resiliens och erfarenheter att hämta. Från svenskt håll ingår även Kungliga biblioteket i projektet.

- Den 13 november är det dags för konferensen *Morgondagens vetenskapliga system*. Det är SUHF, Vetenskapsrådet, Kungliga biblioteket och CoARA National Chapter Sweden som bjuder in till en dag om ett vetenskapligt system i förändring. Både Jonas och Tobias kommer att delta.

7. Legimus-konton & bortplockande av kurslitteratur ur Legimus

Katharina informerade om några av de förändringar som genomförts i MTM:S talboks tjänst Legimus. Fokus i dagens diskussioner låg på den senaste förändringen, nämligen att MTM börjat dölja böcker i Legimus som finns tillgängliga på marknaden för biblioteks att köpa in. Hittills har MTM dolt 211 titlar i Legimus, bland dem finns flera titlar som används i kurser på högskolan.

MTM hänvisar till att biblioteken bör köpa in böckerna i e-format, så att studenterna kan använda sig av talsyntes. Det finns flera problem med detta resonemang; det finns inget nationellt kvar på lärosätesbibliotek att förse studenter med kurslitteratur, licenserna för många av de e-böcker som nu plockas bort är mycket kostsamma och licenserna medger ett mycket begränsat antal användare per bok. Dessutom finns det inget sätt att garantera att just de studenter som behöver e-boken för att kunna läsa med talsyntes är den som faktiskt har tillgång till boken. Utan alla studenter (läsnedsättning eller inte) kommer ha tillgång till en e-bok som köps in av biblioteket.

Rådet diskuterade frågan, konstaterade att utvecklingen är bekymmersam, att vi får fortsätta hålla oss informerade om kommande utvecklingar, men att det inte finns mycket att göra i dagsläget. Frågan behöver lösas på nationell nivå.

8. Den nationella diskussionen kring studenters läsande och kurslitteraturen

En fråga som ligger nära föregående fråga på agendan. Jonas gjorde en inflygning till ämnet genom att informera om olika rapporter och artiklar som kommit inom ämnet under det senaste året. Frågan har nära anknytning till den tes om en läskris i Sverige som drivits hårt av regeringen de senaste åren. En tes som inte alla skriver under på, och även om man kanske accepterar att det är en viss kris gällande läsning hos befolkningen i stort, så kan det inte enbart härledas till skärmarnas förbannelse. Regeringens mantra ”från skärm till pärm” kan skapa en förenklad bild av alla de olika faktorer som tillsammans orsakar en minskad lust och förmåga att läsa.

Ledamöterna i rådet diskuterade olika aspekter av frågan, bland annat hur kurslitteratur idag produceras och publiceras och hur den väljs ut av lärare/kursansvariga.

Slutsatsen av diskussionen är att frågan om studenters läsande och användning av kurslitteratur är en komplex fråga utan enkla lösningar. Frågan kommer kräva samspel mellan lärosäten, bibliotek, studenter, förlag och staten.

På lokal nivå har Jonas tagit initiativ för att starta en diskussion om kurslitteratur och läsning på högskolan, kontakt har tagits med Åsa Söderlind, akademichef på Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT. En förhoppning är att på sikt få i gång en lärosätesövergripande diskussion om kurslitteraturens roll i utbildningen. Rådet ställde sig positiva till detta och poängterade att val av kurslitteratur är en kvalitetsfråga för utbildningen.

9. På gång i de publiceringsetiska frågorna

Relaterat till publiceringsetik informerade Jonas kort om de insatser biblioteket gjort under året:

- Arrangerat webinarium på uppdrag av av FoU-nämnderna vid högskolan
- Tagit fram rutiner för hantering av tillbakadragna artiklar i DiVA

Nu handlar mycket av diskussionerna gällande publiceringsetik om användandet av AI. Flera olika artiklar i både dagspress och branschtidskrifter har behandlat detta något oklara område på senare tid.

Flera vetenskapliga förlag (bland annat Elsevier) ändrat sina policies angående nyttjande av AI vid författande. Det kan bland annat handla om en mer tillåtande inställning till att exempelvis framställa tabeller och diagram med AI.

Jonas flaggade för två kommande arrangemang där forskningsetik kommer stå i centrum:

- VR:s årliga etikarena som i år har temat *Vetenskaplig publicering – författarskap, AI och god forskningssed*. Konferensen går av stapeln den 8 oktober i Stockholm. Den spelas dock in och kommer att tillgängliggöras i efterhand digitalt.
- LundOnline – årlig konferens med fokus på vetenskaplig publicering. I år hålls den 14–16 oktober. Jonas kommer själv att delta i ett panelsamtal under konferensen, temat för samtalet är *Publishing and ethics*. Övriga deltagare är från Chalmers, Cambridge University Press och Directory of Open Access Journals (DOAJ). Samtalet modereras av Helena Francke från BHS.

10. Audio-/poddinspelning för studenter: ny studio

Vi gick upp till plan 3 i biblioteket där en ny poddstudio för studenter har installerats under sommaren. Det är en modul som byggts upp ute i biblioteksrummet. Än är den inte i drift, utan den ska utrustas med all teknik först.

Flera av deltagarna vittnade om att poddar används som en form av inlämning i kurser på högskolan, och hoppas att den nya poddstudion ska komma väl till pass för dessa studenter.

Eva-Lotta Andersson, som deltog via Zoom, var inte med under denna punkt.

11. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

12. Avslutning

Ordförande avslutade mötet.

Vid protokollet

Katharina Nordling

Justeras:

Ordförande

Justeringsperson